

Personal oficial de manteniment d'edificis administratius

Informació sobre els riscos i mesures de prevenció associats al lloc de treball.

La prevenció de riscos laborals té com a objectiu fonamental que la seguretat i la salut dels treballadors i de les treballadores no es vegin alterades per unes condicions inadequades dels llocs de treball.

Aquest document és fruit de l'avaluació de riscos del lloc de treball i té com a finalitat donar a conèixer al personal del Departament d'Ensenyament quins factors de risc hi ha associats al seu lloc de treball i quines mesures s'han de prendre, per tal que aquest sigui el més segur i saludable possible.

És important llegir i posar en pràctica les mesures que aquí es proposen, perquè prevenir és sempre la millor opció.

TASQUES HABITUALS

Les funcions atribuïdes al lloc de treball corresponent a la categoria professional d'oficial o oficiala de manteniment són:

- Realització d'instal·lacions elèctriques i remodelació de les existents.
- Manteniment dels quadres elèctrics i substitució d'elements avariats.
- Manteniment de les instal·lacions elèctriques i de l'aparellatge.
- Substitució d'elements d'il·luminació i lluminàries.
- Instal·lació d'extensions telefòniques i punts de xarxa.
- Reparació i manteniment de les rosetes de connexió i xarxa informàtica.
- Instal·lació i revisió d'aparells telefònics.
- Reparacions mecàniques, de fusteria al mobiliari del departament.
- Reparacions i modificacions de les instal·lacions de fontaneria i desguassos.
- Treballs de pintura.
- Modificacions i reparacions de paleta.
- Treballs i reparacions de serralleria.
- Treballs i reparacions de fusteria d'alumini.
- Ajuda als trasllats i col·locació de mampares a les redistribucions d'oficines.
- Qualsevol altra tasca relacionada amb el manteniment que se li encomani.

FACTORS DE RISC

Relacionats amb la **seguretat** i la **higiene**

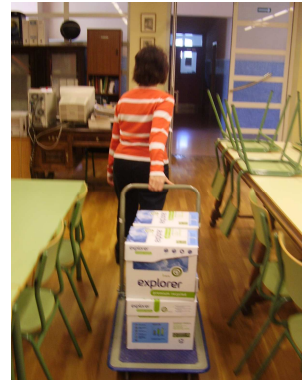
- Tipus de terra inestable o lliscant.
- Manca d'ordre i neteja a les àrees de treball.
- Utilització d'escales de mà de manera deficient o insegura (terra inestable, inclinació excessiva, més d'un membre del personal mentre es transporten o manipulen objectes, etc.).
- Inexistència o no utilització de mesures complementàries adequades, com carretons manuals, necessaris per a les feines desenvolupades.
- Inexistència o no utilització d'equips de protecció individual necessaris quan es realitzen feines amb eines manuals o màquines portàtils.
- Inexistència o no utilització de mesures complementàries, com ara dispositius de fixació de peces o suports per a màquines portàtils en la realització de feines.
- Risc elèctric.

- Caiguda d'una persona al mateix nivell o des d'una alçada determinada.
- Inhalació o contacte amb substàncies perilloses (dissolvents, pintures, vernissos).
- Inexistència o no utilització d'equips de protecció individual quan es realitzen feines de pintura.

Relacionats amb l'**ergonomia**:

- Empenyiment de carretons per al desplaçament d'eines i materials.
- Postures forçades, amb les mans per sobre del cap o colzes per sobre de les espatlles, durant el canvi de fluorescents, neteja de sostremorts amb aspirador, etc.
- Transport manual de càrregues (escales, cablatge, aspiradors, etc.).
- Postures forçades i esforç físic en tasques d'eliminació del cablatge.
- Postures de genolls durant el canvi de rosetes, calaixos, cablatge del terra, etc.
- Aixecament vertical manual d'escales de mà de fusta, aspirador, cablatge, etc.

HÀBITS POSTURALS I MESURES PREVENTIVES ERGONÒMIQUES

En general, la postura de referència ha de ser neutra, és a dir, la que es manté en equilibri dels grups musculars (sense grans contraccions) i amb les articulacions en angle de confort (sense flexions o extensions forçades). A més, s'ha d'evitar mantenir la mateixa postura durant molt de temps: la millor postura és la diferent a l'anterior.

Després de l'observació acurada de la tasca que desenvolupen els oficials i les oficials de manteniment, es pot concloure que és difícil evitar les postures més nocives, atès que són, en la major part dels casos, postures necessàries per al desenvolupament de les tasques encomanades: braços per sobre de les espatlles en el canvi de fluorescents, de genolls quan s'arreglen calaixos, etc.

Per aquest motiu, les mesures correctores han de:

- Assegurar el temps de recuperació entre tasca i tasca mitjançant pauses adequades; així, cal organitzar la feina de manera que no es realitzi el canvi de fluorescents durant períodes continuats de més d'una hora durant la jornada.
- Garantir que es disposa d'una plataforma de treball pel canvi de fluorescents o utilitzar escales manuals amb amplada suficient dels graons per permetre una postura estable.
- Disminuir l'impacte sobre els genolls durant els períodes de treball en posició de genolls mitjançant materials flexibles o dúctils com genolleres o escumes al terra.
- Donar la formació suficient i adequada en aixecament i manipulació de càrregues i pel que fa a postures forçades.
- Substituir els transports manuals de càrregues per forces d'empenyiment mitjançant carretons pels desplaçaments de material.
- Realitzar un correcte manteniment preventiu dels carretons per tal que les rodes llisquin correctament sobre la superfície.
- Assegurar-se que les rodes dels carretons tenen un diàmetre superior a 20 cm.
- Carregar a prop del cos i a l'alçada dels colzes.
- Alternar les postures d'inclinació lateral o a la gatxoneta amb d'altres postures de bipedestació i/o descansos.
- Procurar disposar el material de forma permanent a prop d'on s'hagi d'utilitzar per evitar desplaçaments.

MESURES PREVENTIVES

Els accidents a la feina es poden prevenir. Sovint, es pensa que és difícil que es materialitzi el dany i que no es pot evitar que, de tant en tant, algú “es faci mal” treballant.

L'experiència demostra, contràriament, que molts dels accidents es podrien haver evitat si s'haguessin tingut en compte les següents recomanacions. Així doncs, cal:

- No emmagatzemar res fora de les zones destinades a aquesta finalitat; cada cosa ha de tenir un lloc; s'han de retirar els materials d'obra a mesura que es generin perquè no s'acumulin a la zona de treball o a les vies de pas; quan s'emmagatzemin objectes o materials en prestatgeries, no s'han de situar els que siguin pesants a la part alta.
- Eixugar el producte immediatament en cas de fuites o abocaments.
- Senyalitzar i delimitar la zona de treball mentre es duguin a terme tasques de manteniment.
- Evitar la manipulació d'objectes durant la utilització d'escales manuals, i si l'escala està deteriorada, s'ha de retirar i substituir per una de nova amb marcatge CE; a més, els suports han de disposar de sabates antilliscants; utilitzar escales manuals de tisora que puguin allargar-se per un dels suports quan es realitzin tasques en alçada sobre superfícies inclinades o irregulars.
- Rebre informació sobre l'ús d'escales manuals.
- Quant als equips de protecció individual, cal utilitzar-los sempre que sigui necessari i han de tenir l'etiquetatge CE; en tasques de manteniment és convenient l'ús d'ulleres de seguretat o pantalles facials, guants de protecció contra riscos mecànics i protectors auditius.
- En els treballs de fusteria, s'ha d'utilitzar mascareta antipols i en les feines de paleta, si es requereix, sabates tancades amb puntera reforçada.
- Realitzar el transport d'objectes pesants mitjançant carretons manuals adequats a les característiques de la càrrega; també es pot dividir la càrrega en volums i pesos més petits; els treballadors han de rebre informació en manipulació de càrregues.

Quant al **risc elèctric per contacte directe**, cal:

- Connectar els equips de treball a una instal·lació amb presa de terra i interruptor diferencial; si no és així, l'equip ha d'estar equipat amb doble aïllament.
- Seguir les tècniques i procediments de treball recollits a l'article 4 del RD 614/2001, del 8 de juny, pel que fa a les disposicions mínimes per a la protecció de la salut i seguretat del personal davant el risc elèctric.
- Seguir les recomanacions d'ús i manteniment de tots els aparells elèctrics, així com utilitzar correctament la instal·lació elèctrica, per no sobrecarregar els endolls.
- Realitzar el manteniment i reparació de la instal·lació elèctrica per garantir l'absència d'elements en tensió accessibles.
- Realitzar la inspecció de la instal·lació elèctrica a través d'una entitat d'inspecció i control.

Quant al **risc elèctric per contacte indirecte**, cal:

- Connectar totes les masses metàl·liques de les diverses instal·lacions o dels aparells receptors a la presa de terra i assegurar-se que la instal·lació elèctrica disposi d'interruptors diferencials de 30 mA de sensibilitat en les línies generals de distribució i de 300 mA en aquelles que alimentin motors elèctrics en els llocs d'utilització.
- Disposar de les fitxes de seguretat dels productes fàcilment localitzables en els llocs d'utilització i utilitzar els equips de protecció individuals adequats per tal d'evitar el contacte sobre o a través de la pell i dels ulls amb substàncies perilloses.

Pel que fa a **substàncies perilloses o inflamables**, cal:

- Manipular els productes en llocs ben ventilats i utilitzar equips de protecció individual per a les vies respiratòries per evitar el contacte pel nas, boca o per inhalació de substàncies perilloses.
- Quant a l'emmagatzematge de productes de neteja, pintura i dissolvents, s'ha de realitzar en locals ben ventilats i d'accés restringit, allunyats de focus d'ignició i de temperatures elevades; cal conservar els envasos hermèticament tancats i conservar sempre els envasos originals i no utilitzar mai envasos de productes alimentaris.
- Segons el RD 363/95, tots els envasos han de tenir una etiqueta que sigui correcta i estigui redactada, almenys, en la llengua oficial de l'Estat; cal garantir sempre la identificació dels productes i realitzar l'etiquetatge en cas de transvasaments.
- Eliminar correctament els productes no utilitzats, caducats, deteriorats o que estiguin en recipients en mal estat.
- Formar en matèria de manipulació, emmagatzematge i gestió de productes químics.